



---

*Istungidokument*

---

**B8-0666/2017**

4.12.2017

## **RESOLUTSIOONI ETTEPANEK**

vastavalt kodukorra artikli 106 lõigetele 2 ja 3 ning lõike 4 punktile c

komisjoni määruse eelnõu kohta, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1333/2008 II lisa seoses fosforhappe, fosfaatide, di-, tri- ja polüfosfaatide (E 338–452) kasutamisega vertikaalsetes külmutatud liha varrastes  
(D052941/02 – 2017/2920(RPS))

**Keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjon**

Vastutav parlamendiliige: Christel Schaldemose, Bart Staes

**Euroopa Parlamendi resolutsioon komisjoni määruse eelnõu kohta, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1333/2008 II lisa seoses fosforhappe, fosfaatide, di-, tri- ja polüfosfaatide (E 338–452) kasutamisega vertikaalsetes külmutatud liha varrastes (D052941/02 – 2017/2920(RPS))**

*Euroopa Parlament,*

- võttes arvesse komisjoni määruse eelnõu, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1333/2008 II lisa seoses fosforhappe, fosfaatide, di-, tri- ja polüfosfaatide (E 338–452) kasutamisega vertikaalsetes külmutatud liha varrastes (D052941/02) (edaspidi „komisjoni määruse eelnõu“),
  - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määrust (EÜ) nr 1333/2008 toidu lisaainete kohta<sup>1</sup>, eriti selle artikli 10 lõiget 3,
  - võttes arvesse komisjoni 25. märtsi 2010. aasta määrust (EL) nr 257/2010 (millega kehtestatakse toidus lubatud lisaainete uue hindamise kava kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1333/2008 toidu lisaainete kohta)<sup>2</sup>,
  - võttes arvesse nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsuse 1999/468/EÜ (millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused)<sup>3</sup> artikli 5a lõike 3 punkti b,
  - võttes arvesse alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee uuendtoidu ja toiduahela toksikoloogilise ohutuse sektsioonis 25. septembril 2017 toimunud hääletust, mille tulemusel esitati kahe erapooletu seisukoha ja kahe vastuhäälega positiivne arvamus,
  - võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni resolutsiooni ettepanekut,
  - võttes arvesse kodukorra artikli 106 lõikeid 2 ja 3 ning lõike 4 punkti c,
- A. arvestades, et vastavalt liidu õigusaktidele, eriti määrusele (EÜ) nr 1333/2008 on praegu lubatud lisada fosforhapet ja fosfaate (E 338–341 ja E 343) ning polüfosfaate (E 450–452) paljudesse toiduainetesse lisaainena mitmel tehnoloogilisel eesmärgil; arvestades, et ehkki fosfaate esineb looduslikult paljudes toiduainetes, imenduvad lisaainena kasutatavad vormid inimese soolestikus kergemini;
- B. arvestades, et toidu lisaainena kasutatavate fosfaatide tervist kahjustava mõju pärast tuntakse suurt muret ja see tekitab palju küsimusi;
- C. arvestades, et komisjoni määruse eelnõuga muudetakse määruse (EÜ) nr 1333/2008 II lisa, et lubada kasutada fosforhapet, fosfaate, di-, tri- ja polüfosfaate (E 338–452)

---

<sup>1</sup> ELT L 354, 31.12.2008, lk 16.

<sup>2</sup> ELT L 80, 26.3.2010, lk 19.

<sup>3</sup> EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

toidu lisaainena vertikaalsetes pöörlevates külmutatud liha varrastes, „mis koosnevad lamba-, talle-, vasika- või veiselihast, mida on maitsestatud vedela maitseainega, või mis koosnevad linnulihast, mida on või ei ole maitsestatud vedela maitseainega,“ sealjuures kasutatakse lihavardaid „eraldiseisvalt või kombineeritult, viilutatult või hakitult ning need küpsetab toidukäitleja tarbimiseks lõpptarbijale“;

- D. arvestades, et komisjoni 2017. aasta aruandes toidu lisaainete ametlike kontrollisüsteemide kohta<sup>1</sup> leiti, et üldiselt seisavad liikmesriigid silmitsi oluliste probleemidega, kui kontrollivad toidu lisaainete kasutamise vastavust liidu õigusaktide nõuetele; arvestades, et aruandes märgiti ka seda, et mõnes liikmesriigis olid pädevad asutused ja toidukäitlejad tõlgendanud erinevalt ja mõnikord ka valesti liidu nõudeid, mida kohaldatakse lihavalmististele ja -toodetele, sealhulgas määruses (EÜ) nr 1333/2008 loetletud eranditele, mille tagajärjel ei rakendata neid nõudeid ühetaoliselt;
- E. arvestades, et 2012. aastal avaldatud teaduslikus uuringus<sup>2</sup> leiti, et fosfaatide kasutamise pärast toidu lisaainena on põhjust muretseda, sest need võivad olla seotud seerumi fosfaadisalduse suurenemisega; arvestades, et seerumi suurt fosfaadisaldust on seostatud suurema südame-veresoonkonna haiguste ohuga;
- F. arvestades, et komisjon palus Euroopa Toiduohutusametil (EFSA) koostada teaduslikus uuringus tõstatatud küsimuste kohta teadusliku hinnangu, mille EFSA avaldas 2013. aastal<sup>3</sup>;
- G. arvestades, et EFSA järeltab teadusliku uuringu kohta koostatud hinnangus, et seda, kas suurem südame-veresoonkonna haiguste oht oli tingitud fosfori üldise, toidu kaudu omastamise ja fosfaadi kui lisaaine omastamise vahelistest erinevustest, ei ole võimalik kindlaks teha, ning rõhutab ka seda, et vastavalt määrusele (EL) nr 257/2010 hindab EFSA prioriteetsena fosfaate toidu lisaainena kasutamise seisukohast uuesti enne 31. detsembrit 2018;
- H. arvestades, et 2013. aastal avaldatud teaduslikus uuringus leiti, et fosfori tarbimine suures koguses oli seotud suurema suremusega USA üleriigiliselt representatiivse hea tervisega elanikkonna seas ja et kuna tervete täiskasvanute seas on fosfori tarbimine suures koguses levinud ja töödeldud toiduainetes kasutatakse ulatuslikult anorgaanilist fosforit lisaainena, võib nendel tulemustel olla kaugeleulatav mõju rahvatervisesele<sup>4</sup>; arvestades, et ühe teise, 2014. aastal avaldatud uuringu tulemused näitavad, et pikaajaline suure fosforisisaldusega toiduainete tarbimine võib kahjustada luustikku nii kroonilise neeruhaigusega patsientidel kui ka hea tervisega elanikkonnal<sup>5</sup>;
- I. arvestades, et fosfaate ei ole üldiselt lubatud kasutada lihavalmististele lisaainena;
- J. arvestades siiski, et mitmete järjestikuste erandite kaudu on fosfaatide kasutamine lisaainena kiidetud heaks järjest enamate lihavalmististele puhul, seadustades seeläbi kasutuse, mis on liidu õigusaktide kohaselt tegelikult keelatud; arvestades, et fosfaate on

<sup>1</sup> [http://ec.europa.eu/food/audits-analysis/overview\\_reports/details.cfm?rep\\_id=115](http://ec.europa.eu/food/audits-analysis/overview_reports/details.cfm?rep_id=115)

<sup>2</sup> <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3278747/>

<sup>3</sup> <http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/3444>

<sup>4</sup> <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3893724/>

<sup>5</sup> <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/24425727>

lisaainena kasutatud ja kasutatakse jätkuvalt õigusvastaselt vertikaalsetes külmutatud liha varrastes mitmes liikmesriigis;

- K. arvestades, et fosfaate saab tänu nende veesidumise omadustele kasutada liha kaalu suurendamiseks, mis võimaldab toidukäitlejatel tahtlikult eksitada tarbijaid ja panna toime pettuse, müües vett liha hinnaga;
- L. arvestades, et vertikaalsed külmutatud liha vardad on ette nähtud kasutamiseks muudes kui kodumajapidamissektorites; arvestades, et see tähendab seda, et tarbijaid ei teavitata fosfaatide kasutamisest nendes toodetes toidu lisaainena, sest need ei ole märgistatud;
- M. arvestades, et määruse (EÜ) nr 1333/2008 artiklis 6 on sätestatud, et toidu lisaaine võib kanda II ja III lisas esitatud loeteludesse vaid juhul, kui olemasolevate teaduslike tõendite kohaselt ei põhjusta see kavandatud kasutustasemel probleeme tarbijate tervisele, selle järele on põhjendatud tehnoloogiline vajadus, mida ei saa rahuldada teiste majanduslikult või tehnoloogiliselt teostatavate vahenditega, ning selle kasutamine ei eksita tarbijaid;
- N. arvestades, et mitte ükski eespool nimetatud kriteeriumidest ei ole täidetud;
  - 1. on vastu komisjoni määruse eelnõu vastuvõtmisele;
  - 2. on seisukohal, et komisjoni määruse eelnõu ei ole kooskõlas määruse (EÜ) nr 1333/2008 eesmärgi ja sisuga;
  - 3. palub komisjonil määruse eelnõu tagasi võtta;
  - 4. palub komisjonil vaadata läbi kehtivad load ja vajaduse korral esitada ettepanekud nende lõpetamise või muutmise kohta, kui pärast seda, kui EFSA on uuesti hinnanud fosfaate toidu lisaainena kasutamise seisukohast, ei ole võimalik välistada terviseohte, mis tulenevad fosfaatide kasutamisest toidu lisaainena;
  - 5. palub komisjonil tulemuslikult kontrollida, kas liikmesriigid tagavad nõuetekohaselt nende liidu õigusaktide täitmist, mis käsitlevad toidu lisaainete kasutamist lihavalmististes;
  - 6. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.